

Vyhodnocení realizačního projektu Regionálního akčního plánu pro jasoně červenookého (*Paranassius apollo*) v CHKO Bílé Karpaty v roce 2025

Péče o biotop

Managementová opatření na podporu jasoně červenookého byla v roce 2025 realizována na čtyřech lokalitách potenciálně vhodných pro výskyt dospělých jedinců. Na první lokalitě proběhla pastva ve dvou termínech, přičemž v prvním termínu byla realizována pastva ovcí a ve druhém termínu pastva koní. Na druhé lokalitě byla v prvním termínu provedena seč, na kterou navazovala pastva realizovaná na přelomu září a října; okrajový segment lokality byl jednorázově pokosen. Na třetí lokalitě proběhla jednorázová pastva, která byla vzhledem k charakteru stanoviště vyhodnocena jako dostatečná. Na čtvrté lokalitě byla v prvním termínu provedena pastva skotu, přičemž ve druhém termínu bylo realizováno dosečení plochy o výměře 0,05 ha.

Z celkové plochy managementu o rozloze 43,04 ha byla pastva provedena na 35,31 ha, což představuje 82 % obhospodařované plochy, zatímco seč byla realizována na 7,73 ha, tj. na 18 % plochy. Přehled lokalit s realizací jednotlivých opatření je uveden v tabulce č. 1.

Tabulka č. 1 – Přehled realizovaných opatření

Název opatření/katastrální území	Plocha (ha)	Cena
Pastva extenzivní	35,31	175 899 Kč
Nedašov	20,71	104 059 Kč
Sidonie	12,36	49 440 Kč
Starý Hrozenkov	2,24	22 400 Kč
Seč křovinořezem	0,05	612 Kč
Nedašov	0,05	612 Kč
Seč lehkou mechanizací	7,68	58 967 Kč
Nedašov	7,68	58 967 Kč
Celkový součet	43,04	235 478 Kč

Habitat monitoring

Habitat monitoring představuje systematické sledování stavu přírodních stanovišť s cílem vyhodnotit jejich kvalitu, vývoj a vhodnost pro cílový druh. Monitoring je zaměřen především na hodnocení druhového složení a struktury vegetace, dále na přítomnost,

pokryvnost a vitalitu živných a nektarodárných rostlin. V roce 2025 byl monitoring proveden na pěti projektových lokalitách v CHKO Bílé Karpaty, a to po realizaci managementových opatření. Cílem bylo vyhodnotit aktuální stav stanovišť, posoudit účinnost provedených zásahů a stanovit priority následné péče.

Inventarizační průzkumy

Na území CHKO Bílé Karpaty byly v rámci plnění regionálního akčního plánu realizovány inventarizační průzkumy na předem vytipovaných lokalitách s potenciálem pro budoucí výskyt cílového druhu. Vzhledem k jeho aktuální absenci na těchto stanovištích byl monitoring zaměřen na hodnocení celkového stavu biotopu, druhového složení a struktury společenstev, zejména ve vztahu k dostupnosti živných a nektarodárných rostlin. Získaná data představují podklad pro posouzení vhodnosti lokalit a pro cílené nastavení navazujících ochranných opatření, směřujících k vytvoření a udržení podmínek umožňujících případnou kolonizaci druhu a k omezení negativních vlivů hospodaření a dalších antropogenních zásahů.

Výsev a výsadba živné rostliny

V rámci podpory druhu byla v průběhu roku 2025 realizována opatření zaměřená na posílení dostupnosti živných rostlin pro housenky, tedy rozchodníkovce velkého (*Hylotelephium maximum*). Výsev semen probíhal od jarního období v okolí chovné stanice v Blatničce. Předpěstované rostliny byly od srpna postupně přesazovány do volné půdy. V podzimním období byla provedena výsadba na lokalitách lom Starý Hrozenkov a lom Bzová, kde bylo celkově vysazeno 90 m² porostu živných rostlin. Současně probíhal sběr semen v terénu, jejich následné zpracování a stratifikace v listopadu a prosinci s cílem zajištění reprodukčního materiálu pro následující vegetační sezónu.

Záchranný chov

Zdrojová populace pochází z lokality Vršatecká bradla na slovenské straně Bílých Karpat. V roce 2025 nebyl realizován odchyt jedinců z volné přírody; probíhalo pouze monitorování a značení ve spolupráci se Správou CHKO Biele Karpaty. Na chovné stanici v Blatničce proběhl kompletní vývojový cyklus druhu (z přezimovaných vajíček z předešlého roku) až po dospělce a následné rozmnožení. Pro sezónu 2026 bylo získáno a uchováno celkem 112 vajíček, která představují základ pro pokračování chovného programu.

Osvěta a vzdělávání

V průběhu roku 2025 bylo realizováno pět osvětových akcí a tři vzdělávací programy, kterých se celkem zúčastnilo přes čtyři tisíce osob. Cílem těchto aktivit bylo zvýšit informovanost veřejnosti o ochraně cílového druhu, jeho biologii, ekologických nárocích a významu zachování vhodných stanovišť. Obsah programů byl přizpůsoben jednotlivým cílovým skupinám.

Významnou součástí projektu byla osvětová a vzdělávací činnost realizovaná prostřednictvím konceptu „Zahrady pro Apolla“, který propojuje podporu biodiverzity s environmentální výukou. Základním prvkem je vyvýšený záhon členěný na květnatou část s nektarodárnými rostlinami pro dospělé a na skalnatou část se suchomilnými druhy (zejména rozchodníky a netřesky) sloužícími jako živné rostliny pro housenky. Tyto zahrady plní funkci modelových stanovišť a současně slouží jako praktická výuková pomůcka zaměřená na životní cyklus a ochranu jasoně červenookého.

Veřejnost byla dále zapojena prostřednictvím iniciativy „Rozchoďme to s rozchodníky“, zaměřené na mapování výskytu druhů rodu *Hylotelephium* na území CHKO Bílé Karpaty s využitím aplikace iNaturalist. Webová stránka projektu zaznamenala více než 2 000 zobrazení. Aktivita přispěla k upřesnění údajů o rozšíření živných rostlin a podpořila participaci veřejnosti na ochraně přírody.

Financováno Evropskou unií. Údaje a informace zveřejněné v tomto realizačním projektu vyjadřují názor či stanovisko pouze Agentury ochrany přírody a krajiny ČR, nikoliv Evropské unie ani CINEA. Evropská unie ani CINEA nejsou odpovědní za jakékoliv použití informací, které tento realizační projekt obsahuje.